

Paras hoitaja on likellä, mutta kuka hoitaa omaishoitajaa?

Nyt on herättävä huolehtimaan omaishoitajien jaksamisesta. Uupumisen ei pitäisi olla hoivatyön palkka. Miten autamme eteläpohjalaisia omaishoitoperheitä tulevaisuudessa?

Koti on paras paikka, silloinkin kun itsenäinen arki ei esimerkiksi sairauden vuoksi suju. Tuttu ympäristö ja omien läheisten läsnäolo ovat parasta hoivaa. Kodin merkitys hoitoketjussa onkin koko ajan kasvamassa.

OMAISHOITAJIEN OHJAUKSEN KEHITTÄMINEN ON TÄRKEÄÄ

Suomessa on meneillään hallituksen kärkihanke "Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaikenikäisten omaishoitoa". Sen yhtenä tavoitteena on parantaa omaishoitajien palveluita. **Lisäksi tarvitaan ruohonjuuritason toimenpiteitä.** Konkreettisenä esimerkkinä tästä ovat sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten **ohjaukseen käytännöt.** Miten tuetaan omaishoitajaa parhaiten jo alkumetreillä? Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset ovat näköalapaikalla ja avainroolissa: omaishoitaja ei saa jäädä yksin lisääntyneen hoivovastuun ja uuden, ehkä pelottavankin hoivatilanteen kanssa. Hyvä kohtaaminen ja asiantunteva ohjaus on tärkeää niin omaisen kuin hoidettavankin arjessa selviytymiselle.

OMAISHOITAJAT TEKEVÄT ARVOKASTA TYÖTÄ

Omaishoitajien työn merkitys sosiaali- ja terveydenhuollolle on valtava. **On arvioitu, että ilman omaishoitoa kaksi kolmesta nykyisestä omaishoidettavasta tarvitsisi ympärivuorokautista hoitoa.**

Omaishoito säästää yhteiskunnalle 1,7 – 2,8 miljardia euroa vuodessa. Säästö syntyy esimerkiksi siitä, kun laitospaikkoja ja

sairaalajaksoja voidaan omaisten hoitovastuun avulla vähentää. Etelä-Pohjanmaa on omaishoidon tukea maksavien maakuntien joukossa kolmen kärjessä – meillä siis myös säästetään eniten. Kunnan myöntämää omaishoidontukea maakuntamme alueella sai vuonna 2014 noin 2 300 omaishoitajaa. Suurin osa omaishoitajista ei kuitenkaan saa mitään taloudellista tukea hoivatyölleen. Käytännössä omaishoitajien määrä nousee Etelä-Pohjanmaalla yli 20 000:een.

YHTEISTYÖTÄ OMAISHOITAJIEN HYVÄKSI

Lakeuden Omaishoitajat ry on omaishoitoperheiden oma yhdistys. Sen hallinnoimat yhteistyöhankkeet Yhdessä tehden I ja II ovat kehittäneet omaishoitajien varhaista tunnistamista ja tukea sosiaali- ja terveydenhuollossa. Yhteistyössä on syntynyt monia hyviä paikallisia omaishoidon ohjaukseen käytäntöjä.

HUOM!

KAIKKI MUKAAN KÖKKÄÄN

Sisukkaaseen, arvokkaaseen työhönsä nähdän omaishoitajien saama ohjaus ja tuki on riittämätön. Nyt onkin tehtävä päätöksiä, joilla turvataan omaishoitajien jaksaminen usein ympärivuorokautisessa hoivatyössä. On varmistettava, että alueemme sosiaali- ja terveydenhuollon tuki- ja ohjaukseen käytännöt vastaavat omaishoitoperheiden tarpeita.

Eteläpohjalaisten omaishoitajien jaksaminen nyt ja tulevaisuudessa on meidän kaikkien asia. Jokainen meistä tarvitsee joskus apua. Onhan apu tarpeeksi likellä?

Tutustu eteläpohjalaisten omaishoitoperheidens tarpeisiin: liikella.fi

Tiesitkö?

• Omaishoitaja on henkilö, joka pitää huolta sairaasta, vammaisesta tai ikääntyvästä läheisestään.

• Omaishoito säästää yhteiskunnalle

1,7 – 2,8

miljardia euroa vuodessa.

• Kunnan myöntämää omaishoidontukea Etelä-Pohjanmaalla sai vuonna 2014

noin **2 300**

omaishoitajaa.

• Omaishoitajien määrä nousee Etelä-Pohjanmaalla käytännössä

yli **20 000** :een.

Oho!

*MUISTI:
- tarkista meidän ohjaukseen käytännöt!
- miten minä voin vaikuttaa?*

Konstit on monet!

Lakeuden Omaishoitajat ry toimii omaishoitoperheiden tukena viiden kunnan alueella Etelä-Pohjanmaalla (Ilmajoki, Kurikka, Lapua, Kauhava, Seinäjoki). Yhdistyksen hallinnoimat Yhdessä tehden I ja II –projektit (2009–2016) ovat kehittäneet eri toimijoiden kanssa omaishoitajien varhaista tunnistamista ja tukea. Yhteistyössä syntyneitä hyviä käytäntöjä ovat muun muassa:

- läheisten iltojen kehittäminen (EPSHP Kuntoutusosasto).
<http://en.calameo.com/read/0040741161865ca77c8e7>
- omaishoitajien ohjauksen kehittäminen (EPSHP Sosiaalitoimen toimintayksikkö).
- oman hoitosuunnitelman laatiminen omaiselle (Ilmajoen terveyskeskus).
<http://www.lakeudenomaishoitajat.fi/ammattihenkilot/>
- omaishoidon kokemustoimijoiden koulutus. <http://www.kokemuskoulutus.fi/>
- omaishoidosta tiedottaminen terveydenhuollon henkilöstölehdessä (EPSHP Epsote).
<http://en.calameo.com/read/0040741166f243592e159>
<http://en.calameo.com/read/004074116e3d5f525f00c>
- yhteistyö etsivän työn tekemisessä varhaisen yhdistys- ja muun tiedon välittämiseksi omaishoitajille (Seinäjoen Ikäkeskus).
- omaishoitajien ohjaukseen ja tukeen liittyvät kirjaukset ammattilaisten työtä ohjaavissa toimintamalleissa (esim. AKSILA OIOS-hanke - Hyvän kotiutuksen malli, Kuntayhtymä Kaksineuvoinen - Ikäpoliittinen ohjelma 2016–2020).
- kirjallisen omaishoitomateriaalin hyödyntäminen ja muu yhteistyö sosiaali- ja terveysalan opinnoissa (SeAMK).
- omaishoidon vastuuhenkilön nimeäminen työyksikössä (EPSHP Syöpätautien ja hematologian poliklinikka).
<http://www.lakeudenomaishoitajat.fi/ammattihenkilot/>

Käy läpi yrityselle!

Yhdessä tehden II – Ennakoiva työ omaishoitajan tukena (2012-2016) -projektin ohjausryhmä ja työntekijät:

HALMESMÄKI ANNE-MARIA

HUHTAMÄKI LEENA

JÄRNSTEDT PIA

LAHTI HANNA

LAMMINEN MIISA

MAIJALA VIRPI

NEIRO MARITA

OLLIKAINEN TEIJA

PAAVILAINEN EIJA

POUTANEN HILKKA

RISKUMÄKI SARI

TENKULA TARJA

Kehittämissuunnittelija, Lakeuden Omaishoitajat ry / Yhdessä tehden II

Omaishoitaja, hallituksen jäsen, Lakeuden Omaishoitajat ry

Aluekoordinaattori, Omaishoitajat ja Läheiset - liitto ry

Kehittämissuunnittelija, Lakeuden Omaishoitajat ry / Yhdessä tehden II

Kehittämispäällikkö, Lakeuden Omaishoitajat ry / Yhdessä tehden II

Lehtori, Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Asiakasohjauspäällikkö, Kuntayhtymä Kaksineuvoinen

Ylihoitaja, Konservatiivinen toiminta-alue, EPSHP

Hoitotieteen professori, Tampereen yliopisto/ EPSHP

Osastonhoitaja, Syöpätautien ja hematologian poliklinikka, EPSHP

Kokemuskouluttaja, omaishoitaja, puheenjohtaja, Lakeuden Omaishoitajat ry

Ylihoitaja, perusterveydenhuollon vastuuyksikkö, Perusterveydenhuollon ja terveyden edistämisen yksikkö -Aksila, EPSHP

Kaikki mukaan
kikkään!

Lakeuden
Omaishoitajat ry

Lakeuden Omaishoitajat ry on
osa valtakunnallista Omaishoitajat
ja läheiset -liittoa.

lakeudenomaishoitajat.fi

